

Pohjois-Haagan vanhimmman kerrostaloyhtiön 55-vuotisjuhlat

Pohjois-Haagan vanhimmassa kerrostaloyhtiössä asuneet 1950- ja 1960-luvulla tapasivat toisensa Hotelli Haagassa 27. lokakuuta. Asunto-osakeyhtiö Santavuorentie 3-5:een muuttivat ensimmäiset asukkaat 55 vuotta sitten elokuussa 1952. Yhtiö oli ns. rintamiestalo, josta saivat ostaa asunnon sotien aikana rintamalla palvelleet miehet. Lisäksi perheessä piti olla vähintään kaksi lasta. Talot täyttyivätkin samankäisistä lapsiperheistä, joissa lapset olivat nk. sotien jälkeisiä suuria ikäluokkia. Kavereita ei tarvinnut hakea omaa rappua kauempaa, omassa kerroksessa oli jo riittämiin.

Ensimmäiset kouluvuodet kuluivat toisilla Maunulassa ja toisilla Huopalahden kirkon kerhotilassa, kunnes päästiin Tolarin kansakouluun vuonna 1956. Siellä vierähti myös oppikoulun ensimmäinen vuosi, kunnes Pohjois-Haagan yhteiskoulu valmistui vuonna 1958. Taloyhtiössä alusta alkaen ollut ja vieläkin jatkuva asukkaiden yhteinen joulusauna oli pikkupojille

iso juttu. Saunan alalautelilla pojat kuuntelivat isien tarinoita, jotka usein olivat vielä tuoreessa muistissa olevia sotakokemuksia. Suuret ikäluokat kansoittivat vähitellen koko Pohjois-Haagan.

Santavuorentie 3-5:ssä oli vuonna 1957 yhteensä 175 lasta ja vanhempia 147. Lisäksi talossa asui isovanhempia, muita sukulaisia ja kotiapulaisia siten, että asukkaita oli yhteensä 334. Nykyään taloyhtiössä on 122 aikuista ja 23 lasta. Vuonna 1957 yhdessä 16 asunnon rapussa oli 41 lasta ja tänään vain kolme. Koiria sen sijaan on nyt 5, siis enemmän kuin lapsia. Vuoden 1957 asukasmäärä riitti silloin elättämään kaksi elintarvikekauppaa, nykynormien mukaan siihen tarvitaan 7.000 asukasta. Santavuorentielle olikin kolme elintarvikekauppaa ja muutaman sadan merin säteellä vielä kuusi lisää. Aikamoinen muutos sekiverrattuna tähän nykymarkettien aikaan.

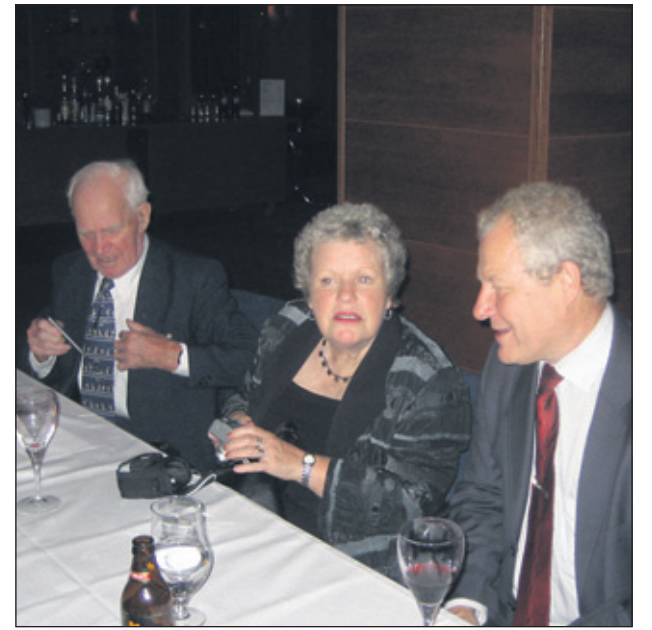
Juhliin saapui 65 vanhaa santislaista. Alkuperäisiä

Santavuorentielle muuttaneita vanhempiakin oli kaksi. Pian 87 vuotta täyttävä Igor Torkamo muisteli taloyhtiön alkuaikojia ja pihalla pidettyjä olympialaisia, joissa vanhemmat olivat mukana toimitsijoina. Maratonjuoksu oli pihalla "tunnelille ja takaisin". Juostiin siis Vanhaa Nurmijärventietä junaradalle ja takaisin. Silloinen hiekkatie pölysi kun iso poikalauma kisaili maratonin olympiakullasta. Aikaa ei otettu, mutta sijoitukset kirjattiin rapun ja ovi-numeron tarkkuudella ruutupaperille. Ensimmäisenä asuinvuotena työssä käyvät vanhemmat joutuivat myös aloittamaan työpäivänsä kävelemällä Nurmijärventietä junaradan kohdalle, jossa oli H-raatiovaunun kääntöpaikka. Suuri muutos oli kun Suomen Turistiauton alkoi melko pian liikennöidä Pohjois-Haagaan.

Illan ohjelmassa oli alkupuheenvuoron ja tervetuliaismaljan jälkeen videoesitys, johon oli koottu historiikki vanhoista kaitafilmeistä ja valokuvista. Ihmiset ja taloyhtiö olivat aika

paljon muuttuneet, mutta sehän vain kultasi muistoja. Ruokailun lomassa hesalaisuuden perinteitä monella tavalla vaalivan Stadin Slangi ry:n Arno "Arsk" Soisalo piti stadin slangilla Pohjois-Haagaa käsittelevän puheenvuoron. Tämä toi elävästi mieleen nuoruudessa käytetyn arkikielen. Olikin "tosi snygee taas moikata vanhoi gimmoi ja kundeit ja pamlata Santiksen vanhoist hyvist ajoist".

Terveisiä oli saatu monelta aikanaan talossa asuneelta. Loirin Veskulla oli Ivalo-kiertueen viimeinen konsertti, ja se hyväksyttiin poissaolon syyksi. Graafikko Pekka Loiri muisteli taloon muuttopäiväänsä marraskuussa 1952. Sateisen muuttopäivän jälkeen tuli kinnon yllättäen vielä intiaankesä. Oli aikamoinen elämänmuutos 5-vuotiaalle muuttaa Töölöstä lähes maalle. Kaukaisin vieras tuli Sveitsistä, mutta yllättävän moni entinen santislainen asuu edelleen pääkaupunkiseudulla. Alkuperäisiä vuonna 1952 taloyhtiöön muuttaneita asuu talos-

Kaksi ikäpolvea alkuperäisiä Santavuorentie 3-5:n asukkaita, Igor Torkamo ja lapset Irma ja Jarmo.

sa edelleen kahdeksan henkeä ja muutama paluumuuttaja on palannut lapsuuskohtiinsa.

Musisoinnista vastasi Manit Boys trio. Illan aiheeseen sopien kappalevalinta oli 50-luvulta alkaen. Vanhat kunnon twistit ja rokit toivat mieleen ajat, jolloin matkaradiosta kuunneltiin läheisessä metsikössä lauantain toivottuja. Odotettu kellonaika oli puoli kuusi. Tuolloin lauantain toivotut vaihtui vakavasta musiikista iskelmiin. 1950- ja 60-luvun nuorilta sujui tanssikin kuin ennen vanhaan Kasar-

mitorilla Expo-hallissa. Tanssipaikassa, jossa on nykyään suuri päivittäistavaramarket.

Valomerkki keskeytti hyvään vauhtiin päässet juhlat kello 01.30. Ne jatkuivat kuitenkin vielä laulun ja jutustelun merkeissä ulkosalla, niin että kellot päästiin muuttamaan reaaliajassa syysaikaan. Seuraavat juhlat ovat kuulemma viimeistään viiden vuoden kuluttua. Silloin tuleekin Santavuorentie 3-5:ssä 60 vuotta täyteen.

Jorma Alvesalo

Näyttelijäntie 20:n lapset kokoontuivat

Haagaan 1950-luvulla rakennetut talot täyttyivät lapsiperheistä ja näin vuonna 1957 valmistuneessa Näyttelijäntie 20:n 85 asunnossa oli lapsia paljon. Toista kertaa 9. marraskuuta Hotelli Haagassa kokoontuneet talon 1950- ja 1960-luvun lapset laskeskelevat heitä olleen yli 120 yhteensä. Yli kaksikymmentä talon lasta pystyi vastaamaan kutsuun tulella paikalle.

Ensimmäisen kerran

vuonna 2000 toisensa tavanneet, nyt jo lapsuuden ja talon kauas taakse jääneet talon lapset muistelivat menneitä ja päivittivät tietonsa kunkin nykyisestä työ- ja asuinpaikasta. Yllättäen samasta talosta löytyi vielä neljä siellä aikanaan lapsena asunutta, tosin vain yksi koko ajan paikallaan pysynyt, kolme ollessa "paluumuuttajia".

Talon alkuperäisillä perheillä oli taustansa vanhem-

pien työstä VR:n, Valion, HKL:n palveluksessa tai apteekkeissa, nyt ammattien kirjo on paljon laajempi. Joukossa oli muutamia haagalaisittain tunnettuja persooniakin. Nostalgia sävytti keskusteluita kuten tämäntapaissa kokoontumisissa on luonnollista ja Haagalaisen toimittaja poistui paikalta ennen kuin mentiin kovin pitkälle yksityiskohtiin.

KK

Näyttelijäntie 20:ssä lapsuuttaan viettäneitä Hotelli Haagassa, istumassa vasemmalta Raulo Hannus, Inga Virintie, Marja-Leena Härmä, Soili Korhonen, Marja Hänninen, Raimo Öhberg, Olavi Wass ja Simo Laaksovirta, seisomassa vasemmalta Kaarina Katajainen, Raimo Karppinen, Seija Sankelo, Outi Väkiparta, Harri Taponen, Kirsi Rainio, Ari Saukko, Upi Pekkala, Liisa Oksanen, Jorma Svartholm ja Virpi Pekkala. Kuva KK.

Omakoti kerrostalossa

Viime aikoina on käyty runsaasti keskustelua omakotitalo- ja kerrostaloasumisen mielekkyydestä suhteessa toisiinsa. Omakotitalosta puhutaan usein jokaisen suomalaisen unelmana. Siten myös kunnallispolitiikassa Helsingissä kannetaan huolta riittävästä pientalotuotannosta. Monimuotoista asuntotuotantoa tarvitaan, mutta omakotitalo ei ole jokaisen unelma.

Helsingissä asumisen ongelmat kärjistyvät lähinnä kohtuuttomana hinnatasona. Pieni- ja keskituloisilla ei ole varaa asua Helsingissä riittävän tilavissa asunnoissa. Monimuotoinen asuntotuotanto on tuki tärkeää Helsingin kaltaiselle kaupungille. On kuitenkin selvää, että kerrostaloasuminen menee monestakin syystä asuntotuotannoissa muiden muotojen edelle. Tätä perustetta tukee esimerkiksi nimenomaan asumisen korkea hintataso, johon vaikuttaa kaavoitettavan tonttimaan pula.

Kerrostaloasumista ei saa nähdä automaattisesti asumismuodoista huonoimpana vaihtoehtona.

Monet ihmiset ovat valmiita ja halukkaita asumaan kaupunkimaisessa ympäristössä. Asun itse Haagassa kerrostalossa, enkä koe kerrostalovaltaisuutta ikävänä. Haaga osoittaa, että kerrostalolähiö voi olla myös idyllinen.

Tilastokeskuksen raportin "Suomalaisten asuminen" mukaan helsinkiläisistä vain 29 % haluaisi asua omakotitalossa. Tästä lähtökohdasta on mahdollista perustella omakotitalorakentamisen voimakasta kasvattamista.

Talojen rakennusvaiheessa pystytään myös yhä paremmin löytämään uusia ratkaisuja monipuolisempaan kerrostaloasumiseen tekemällä erilaiset ratkaisuja terassien, parvekkeiden ja pihojen suhteen. Tiivis rakentaminen ei tarkoita viihtyvyyden vähenemistä. Haaga on myös tässä suhteessa hyvä esimerkki: tiiviin rakentamisen ohella Haagassa on erinomaiset mahdollisuudet liikkua esimerkiksi keskuspuistossa. Uusia asuinalueita suunniteltaessa on jatkossakin säily-

tettävä ja myös kehitettävä laadukkaita ulkoilu- ja virkistysalueita.

Ekologinen kaupunkirakenne on tiivis kaupunkirakenne, joka mahdollistaa hyvien joukkoliikennepalveluiden järjestämisen. Myös kaupunkien on vastattava ilmastomuutoksen haasteeseen ja tämä on huomiotava Helsingin asuntopolitiikassa. Uusia alueita kaavoitettaessa on mahdollista lisätä voimakkaasti omakotitalorakentamista, jos edelleen halutaan edistää kestävästä kaupunkikehityksestä.

Anna Mäenpää
Kiinteistölautakunnan jäsen (sd)